

Streszczenie obywatelskie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020

Opis Programu	<p>Główne cele</p> <p>Głównym celem RPO WL 2014-2020 jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej. W Programie realizowane będą także działania, które mają na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji pandemii COVID-19.</p> <p>Główne osie priorytetowe, wspierane w Programie</p> <p>Program został skoncentrowany na 14 głównych osiach priorytetowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • badania i innowacje • cyfrowe Lubelskie • konkurencyjność przedsiębiorstw • energia przyjazna środowisku • efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna • ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów • ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego • mobilność regionalna i ekologiczny transport • rynek pracy • adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian • włączenie społeczne • edukacja, kwalifikacje i kompetencje • infrastruktura społeczna • wsparcie w ramach REACT-EU dla Lubelskiego <p>Oczekiwane efekty Programu (przykłady najważniejszych wskaźników rezultatu i produktu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie 7 535 przedsiębiorstw (5 835 finansowo a 1 700 niefinansowo) • Przebudowa i modernizacja 300 km dróg • Modernizacja energetyczna 764 budynków • Uzyskanie 492,77 MW dodatkowej zdolności wytwarzania energii odnawialnej, • Wsparcie 83 podmiotów leczniczych • Wsparcie 38 930 bezrobotnych • Przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 9 204 osób pozostających bez pracy • Wsparcie 21 260 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym • Wsparcie 1 264 podmiotów ekonomii społecznej • Wybudowanie 233,69 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 245 km sieci wodociągowej • Wybudowanie 77 003 jednostek wytwarzania energii z OZE • Uczestnictwo 16 899 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego w stażach i praktykach u pracodawcy
----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Objęcie 5 974 dziećmi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej • Wsparcie 134 przedsiębiorstw w ramach działań B+R • Objęcie cyfrową ewidencją gruntów i budynków 68,75% powierzchni województwa • Wsparcie 130 obiektów zasobów kultury oraz 45 obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego • Objęcie programem zdrowotnym 115 927 osób • Objęcie wsparciem 17 393 osób pracujących.
Dane kontaktowe IZ RPO	Zarząd Województwa Lubelskiego ul. Artura Grottgera 4 20-029 Lublin marszalek@lubelskie.pl , drpo@lubelskie.pl

1. Ogólne dane gospodarcze nt. województwa lubelskiego

Ogólne dane gospodarcze			
Wskaźnik	Rok	Jednostka	Wartość
Stolica regionu			Lublin
Powierzchnia łącznie (km ²)	2013	Km ²	25122
Ludność (w tys.)	2013	w tys. Osób	2156,2
Gęstość zaludnienia	2013	os./1 km ²	86
PKB per capita (ceny bieżące)	2011	PLN	26919
Polska=100	2011	%	67,9
(EU27=100)	2011	%	44
Stopa bezrobocia	2013	Średnia roczna (%)	10,3

2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020

W dniu 12 lutego 2015 r. Komisja Europejska zatwierdziła program rozwoju regionalnego dla regionu lubelskiego tj. "Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020" (RPO WL 2014-2020). Ostatnią zmianę programu Komisja Europejska zatwierdziła Decyzja Wykonawczą z dnia 26 lipca 2022 r. Całkowity budżet RPO WL 2014-2020 wynosi ok. 2 262 mln EUR. Wsparcie Unii Europejskiej, pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 1 634mln EUR (z czego 30,98 mln EUR stanowią środki REACT-EU), natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego – 627 mln EUR (około 2,71% całkowitej kwoty środków UE zainwestowanych w Polsce w ramach polityki spójności na lata 2014-2020).

2.1. Cele specyficzne w RPO WL 2014 - 2020

Realizacja poszczególnych priorytetów inwestycyjnych przyczyni się do osiągnięcia następujących celów specyficznych:

Oś Priorytetowa	Priorytety inwestycyjne	Cele szczegółowe priorytetów inwestycyjnych
1. Badania i innowacje	1a	Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej
	1b	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw

2. Cyfrowe Lubelskie	2c	Zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej
3. Konkurencyjność przedsiębiorstw	3a	Lepsze warunki do rozwoju MŚP
	3b	Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
	3c	Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP
4. Energia przyjazna środowisku	4a	Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
5. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	4b	Zwiększona efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach
	4c	Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
	4e	Poprawiona jakość powietrza
6. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5b	Skuteczny system ratownictwa i służb ratowniczych
	6a	Sprawny system selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o instalacje regionalne
	6b	Realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM
7. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6c	Zwiększona dostępność zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu
	6d	Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w regionie
8. Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7b	Zwiększona dostępność drogową w regionie
	7d	Zwiększona dostępność kolejową w regionie
9. Rynek pracy	8i	1. Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym głównie osób starszych w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełno-sprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach) oraz poprawa sytuacji zawodowej osób pracujących znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy 2. Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa oraz sytuacji zawodowej osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, pracujących na umowach cywilno-prawnych i ubogich pracujących
	8iii	Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie
	8iv	Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat
10. Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8v	1. Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MMŚP, które skorzystały z usług rozwojowych 2. Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement.
	8vi	Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.
11. Włączenie społeczne	9i	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie

		poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej
	9iv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie 2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie
	9v	Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie
12. Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym, w szczególności w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej 2. Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
	10iii	Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
	10iv	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie 2. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy
13. Infrastruktura społeczna	9a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększona dostępność usług zdrowotnych 2. Zwiększona dostępność usług społecznych
	9b	Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego ukierunkowane na ograniczenie ubóstwa w regionie
	10a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej 2. Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego 3. Lepsze warunki edukacji ogólnej
15. Odporne Lubelskie – zasoby REACT-EU dla Lubelskiego		<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki 2. Silny, dobrze zorganizowany i odporny system opieki zdrowotnej dostosowany do nowej sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wywołanej skutkami kryzysu wywołanego pandemią COVID-19

2.2 Osie Priorytetowe w RPO WL 2014 - 2020

Podział alokacji na Program wg osi priorytetowych

Nr	Osie Priorytetowe	CT/PI	Wsparcie UE	Środki krajowe (publiczne + prywatne)	Finansowanie ogółem	Udział w alokacji ogółem (%)
1.	Badania i innowacje	1/1a,1b	50 041 250	8 830 809	58 872 059	2,21
2.	Cyfrowe Lubelskie	2/2c	75 078 095	13 249 076	88 327 171	3,32
3.	Konkurencyjność przedsiębiorstw	3/3a,3b, 3c	272 660 698	48 116 594	320 777 292	12,05
4.	Energia przyjazna środowisku	4/4a	240 105 275	42 371 520	282 476 795	10,62
5.	Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	4/4b,4c, 4e	264 822 497	46 733 382	311 555 879	11,71
6.	Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5/5b 6/6a,6b	94 705 932	16 712 812	111 418 744	4,19
7.	Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6/6c,6d	72 001 020	12 706 063	84 707 083	3,18
8.	Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7/7b,7d	266 120 714	46 962 479	313 083 193	11,77
9.	Rynek pracy	8/8i,8iii,8iv	232 435 475	41 018 025	273 453 500	10,28
10.	Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8/8v,8vi	39 528 615	6 975 638	46 504 253	1,75
11.	Włączenie społeczne	9/9i,9iv,9v	160 887 121	28 391 845	189 278 966	7,11
12.	Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10/10i,10iii,10iv	111 139 389	19 612 834	130 752 223	4,91
13.	Infrastruktura społeczna	9/9a, 9b 10/10a	267 864 925	47 270 281	315 135 206	11,84
14.	Pomoc techniczna	Nd.	83 567 168	14 747 148	98 314 316	3,69
15.	ODPORNE LUBELSKIE – ZASOBY REACT-EU DLA LUBELSKIEGO		30 853 207	0	30 853 207	1,36
16.	POMOC TECHNICZNA REACT-EU		129 998	22 941	152 939	0,01
	Całkowita alokacja bez środków REACT EU		2 230 958 174	393 698 510	2 624 656 680	
	Alokacja REACT EU		30 983 205	22 941	31 006 146	
	Całkowita wysokość środków na Program		2 261 941 379	393 721 451	2 655 662 826	100%

Podział alokacji na Program wg celów tematycznych

2.3 Koncentracja tematyczna

CT	EFRR	Udział w alokacji ogółem (%)	EFS	Udział w alokacji ogółem (%)	Suma
1	50 041 250	2,21	Nie dotyczy	Nie dotyczy	50 041 250
2	75 078 095	3,32	Nie dotyczy	Nie dotyczy	75 078 095
3	272 660 698	12,05	Nie dotyczy	Nie dotyczy	272 660 698
4	504 927 772	22,33	Nie dotyczy	Nie dotyczy	504 927 772
5	4 427 784	0,20	Nie dotyczy	Nie dotyczy	4 427 784
6	162 279 168	7,17	Nie dotyczy	Nie dotyczy	162 279 168
7	266 120 714	11,77	Nie dotyczy	Nie dotyczy	266 120 714
8	Nie dotyczy	Nie dotyczy	271 964 090	12,03	271 964 090
9	244 267 101	10,80	160 887 121	7,11	405 154 222
10	23 597 824	1,04	111 139 389	4,91	134 737 213
PT	Nie dotyczy	Nie dotyczy	83 567 168	3,69	83 567 168,00
13	30 853 207	1,36%	Nie dotyczy	Nie dotyczy	30 853 207,00
13	129 998,00	0,01%	Nie dotyczy	Nie dotyczy	129 998,00
Suma bez REACT-EU	1 603 400 406	70,89	627 557 768	27,74	2 230 958 174
REACT-EU	30 983 205	1,37	Nie dotyczy	Nie dotyczy	30 983 205
łącznie	1 634 383 611	72,26	627 557 768	27,74	2 261 941 379

Podział środków w ramach Programu uwzględnia wymagane w przepisach UE dla polityki spójności poziomy koncentracji tematycznej (tzw. ring-fencing):

- na wsparcie innowacji, prac B+R, wzmocnienie przedsiębiorstw, e-usługi, jak też działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 1, 2, 3, 4) przeznaczonych będzie minimum 54,50 % środków EFRR na Program,
- na działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 4) skierowanych będzie minimum 25% środków EFRR na Program,
- na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem (CT 9) – minimum 25% środków EFS na Program,
- minimum 70% środków EFS w Programie będzie przeznaczone na pięć priorytetów inwestycyjnych w ramach CT 8, 9, 10 (PI 8i, 8iii, 9i, 9iv, 10iv).

2.4 Planowane zastosowanie instrumentów finansowych

Zgodnie z art. 37 rozporządzenia (UE) 1303/2013 na podstawie wyników przeprowadzonej przez ekspertów zewnętrznych oceny ex ante instrumentów finansowych:

- w osiach 1, 4, 5 i 13 - nie potwierdzono zasadności zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o niestosowaniu instrumentów finansowych. Nie wyklucza się jednakże możliwości zastosowania instrumentów finansowych lub pomocy zwrotnej w przyszłości, jeśli w wyniku aktualizacji oceny wskazane zostanie zapotrzebowanie w tym obszarze.

- w osi 3 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o zastosowaniu wejsć kapitałowych oraz udzielaniu wsparcia w formie pożyczek (w zależności od zapotrzebowania). W tym obszarze zastosowana zostanie również pomoc zwrotna ze względu na wykazanie zapotrzebowania na tę formę wsparcia.
- W osi 9 - potwierdzono zasadność zastosowania instrumentów finansowych, w związku z czym IZ RPO WL podjęła decyzję o udzielaniu wsparcia w formie pożyczek.

2.5 Zintegrowana Inwestycja Terytorialna (ZIT):

ZIT w województwie lubelskim realizowany będzie na obszarze miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym, a także w miastach subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy oraz Zamość). W przypadku Strategii ZIT opracowywanej przez miasto Lublin wraz z partnerami, inwestycje wdrażane w ramach ZIT koncentrować się będą na osiągnięciu celu, który będzie miał wpływ na określony obszar funkcjonalny (wyjście poza granice administracyjne miasta). W skład Partnerstwa ZIT wchodzić będą następujące gminy: Lublin, Świdnik, Nałęczów, Konopnica, Wólka, Jastków, Niemce, Strzyżewice, Niedzwica Duża, Lubartów, Miasto Lubartów, Głusk, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Spiczyn.

Celem nadrzędnym realizacji ZIT wdrażanej przez miasto Lublin i jego partnerów będzie poprawa spójności społecznej i gospodarczej, wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, zachowując odrębność poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse.

W przypadku miast subregionalnych, koncentrujących funkcje gospodarcze i społeczne oraz będących ważnymi miejscami dostarczania usług oraz uzupełniania oferty i funkcji miasta Lublina w świadczeniu usług publicznych, projekty realizowane w ramach formuły ZIT, jako Strategiczne Inwestycje Terytorialne, służyć będą wzmocnieniu zróżnicowanych funkcji ponadlokalnych i wykorzystaniu wewnętrznego potencjału, rozbudowie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań funkcjonalnych, kompleksowej rewitalizacji oraz zwiększeniu i poprawie dostępności do podstawowych usług publicznych. W związku z powyższym interwencja będzie koncentrować się m.in. na pobudzeniu aktywności gospodarczej, wsparciu rozwoju MŚP, poprawie stanu środowiska przyrodniczego i adaptacji do zmian klimatycznych.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją programu w ramach ZIT miasta Lublin określony zostanie w porozumieniu między Związkiem ZIT a IZ RPO. Przewidywany jest minimalny zakres powierzenia zadań oznaczający, że władze miejskie będą przedkładać IZ RPO listy projektów wyłonionych w konkursie bądź - w przypadku trybu pozakonkursowego – zidentyfikowanych w ramach Strategii ZIT. IZ RPO dokona ostatecznej weryfikacji kwalifikowalności projektów do dofinansowania pod kątem realizacji celów i wskaźników programu, w oparciu o kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący.

Dla Strategicznych Inwestycji Terytorialnych IZ nie przewiduje przekazywania funkcji zarządczych związanych z wdrażaniem funduszy UE miastom subregionalnym, które realizować będą projekty w ramach tego instrumentu.

2.6 Szacunkowa kwota wsparcia, która ma być wykorzystana na cele związane ze zmianami klimatu

504 157 348,40 EUR tj. 22,29% alokacji na Program.

2.7 Duże projekty

Nie zidentyfikowano dużych projektów w rozumieniu zapisów rozporządzenia ramowego.